

Oficjalne statystyki SDG - wskaźniki dla celów globalnych

Nazwa wskaźnika	4.1.1 Odsetek dzieci i młodzieży osiągających co najmniej minimalny poziom biegłości w czytaniu i matematyce, według płci
Cel Zrównoważonego Rozwoju	Cel 4. Dobra jakość edukacji
Zadanie	4.1 Do 2030 roku zapewnić wszystkim dziewczętom i chłopcom ukończenie nieodpłatnej, sprawiedliwej, dobrej jakości edukacji na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym prowadzącej do efektywnych wyników w nauce, zgodnie z czwartym celem
Definicja wskaźnika	Relacja liczby uczniów w wieku 10 lat (dot. PIRLS) lub 15-16 lat (dot. PISA) na wymaganym poziomie biegłości w danej dziedzinie, do liczby uczniów w danej grupie wiekowej objętych badaniem.
Jednostka prezentacji	procent [%]
Dostępne wymiary	ogółem, płeć
	<p>Dane pochodzą z dwóch badań, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Programu Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów (Programme for International Student Assessment – PISA) * Międzynarodowego Badania Postępów Biegłości w Czytaniu (Progress in International Reading Literacy Study - PIRLS) <p>PISA w skali międzynarodowej koordynowany jest przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), a w Polsce przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Celem Programu jest sprawdzenie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy nabytej w szkole i poza szkołą. Badanie (reprezentacyjne) realizowane jest w wylosowanych szkołach, a w zależności od typu szkoły badaniem objęci są wylosowani uczniowie w wieku 15–16 lat (wyniki uogólniane są na całą populację). Warunkiem powodzenia badania jest uczestnictwo w nim wszystkich wylosowanych szkół i uczniów. Standardy PISA pozwalają jedynie na niewielką skalę odmowy.</p> <p>PISA sprawdza kompetencje uczniów w trzech dziedzinach: czytaniu i interpretacji, matematyce oraz rozumowaniu w naukach przyrodniczych. Badanie realizowane jest co trzy lata począwszy od 2000 r. Polska uczestniczy w badaniu od początku jego realizacji. Testy w ramach PISA (opracowane przez międzynarodowe konsorcjum, przy współpracy krajów uczestniczących w projekcie) różnią się od typowych zadań szkolnych, a na podstawie otrzymanych wyników szacuje się poziom umiejętności ucznia. Najlepsi uczniowie osiągają poziom 5 lub 6 (umiejętność rozwiązywania zadań o wzroście wysokim stopniu trudności), natomiast wyniki poniżej poziomu 2 - minimalnego poziomu kompetencji - wskazują na posiadanie jedynie bardzo podstawowych umiejętności, co oznacza zwiększone ryzyko nieradzenia sobie na drodze edukacji i w życiu dorosłym.</p>
Wyjaśnienia metodologiczne	<p>PIRLS to największe międzynarodowe badanie umiejętności czytania ze zrozumieniem w szkołach podstawowych. Inicjatorem i organizatorem badania jest Międzynarodowe Stowarzyszenie Mierzenia Osiągnięć Szkolnych (IEA) – niezależne konsorcjum organizacji badawczych i agencji rządowych z prawie 70 krajów członkowskich; w Polsce koordynowane jest przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. W badaniu biorą udział uczniowie w czwartym roku nauki (ze względu na reformy wieku obowiązku szkolnego w Polsce do 2011 r. badano osiągnięcia trzecioklasistów).</p> <p>Przedmiotem pomiaru jest czytanie pod względem doświadczenia literackiego (czytanie tekstów literackich) oraz czytanie w celu uzyskania informacji (czytanie tekstów użytkowych). Badanie realizowane jest od 2001 r. Polska bierze udział w badaniu od 2006 r.</p>

Oficjalne statystyki SDG - wskaźniki dla celów globalnych

Na podstawie otrzymanych wyników szacuje się poziom umiejętności ucznia. Najlepsi uczniowie osiągają poziom 5 (zdolność oddzielania informacji istotnych od nieistotnych, wyciąganie wniosków z przesłanek rozsianych w tekście, itd.), natomiast wyniki poniżej poziomu 2 - minimalnego poziomu kompetencji - wskazują na posiadanie jedynie bardzo podstawowych umiejętności (rozumienie tylko pojedynczych zdań).

Do roku 2016 badanie PIRLS we wszystkich krajach było realizowane tylko w wersji papierowej. Od roku 2016 możliwa jest realizacja badania w dwóch wersjach: papierowej i komputerowej. Od 2026 r. badanie PIRLS będzie przeprowadzane wyłącznie w wersji komputerowej.

Źródło danych	OECD / IEA / Ministerstwo Edukacji Narodowej
Częstotliwość i dostępność danych	Dane roczne co 3 lata (dot. PISA)/co 5 lat (dot. PIRLS); od 2011 r.
Uwagi	Zaplanowana na 2021 r. kolejna edycja badania PISA nie odbyła się ze względu na pandemię COVID-19. Została zrealizowana w 2022 roku.
Data aktualizacji danych	27-02-2024
Data aktualizacji metadanych	06-02-2024